

Svetovni dan humanitarnosti pod pozivom #ZaščitimoHumanost

Svetovni dan humanitarnosti, ki ga vsako leto obeležujemo 19. avgusta, je leta 2008 razglasila Generalna skupščina ZN v spomin na obletnico bombnega napada na sedež ZN v Bagdadu v Iraku leta 2003. Ta dan, prvotno namenjen priznanju humanitarnim delavcem, se je razvil v priložnost za izpostavljanje različnih vidikov humanitarnega delovanja ter mobilizacijo ljudi z vsega sveta k zavzemanju za širša humanitarna prizadevanja.

Svet pušča humanitarne delavce – vključno s prostovoljci – ter ljudi, ki jim ti pomagajo, na cedilu. Humanitarni sistem razpada. Sredstva se zmanjšujejo, potrebe skokovito naraščajo, število napadov na humanitarne delavce pa dosega rekordne ravni. Ob letošnjem svetovnem dnevu humanitarnosti se pri Rdečem križu pridružujemo uradu UNOCHA (Urad Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih dejavnosti) in ponovno zaganjamo kampanjo **#UkrepaJmoZaHumanost**, da bi svet opomnili na nujnost zaščite humanitarnih delavcev, obenem pa seveda še naprej podpiramo tudi kampanjo **#ZaščitimoHumanost** Mednarodne zveze nacionalnih društev Rdečega križa in Rdečega polmeseca (IFRC), katere del 191-članske družine je tudi Rdeči križ Slovenije z vsemi 56 območnimi združenji.

Ob letošnjem svetovnem dnevu humanitarnosti se **znova soočamo z normalizacijo napadov na humanitarne delavce, trpljenjem civilistov in nekaznovanosti ter to obsoditi v luči mednarodnega humanitarnega prava in drugih mednarodnih sporazumov.**

Glavni poudarki, ki jih želimo tudi pri Rdečem križu Slovenije ob tej priložnosti izpostaviti:

- **že eno izgubljeno življenje je preveč** – čas je, da **#UkrepaJmoZaHumanost**, ne obračajmo pogledov stran, saj svet bolj kot kdaj koli prej potrebuje humanitarne delavce;
- **od leta 2023 do danes je med opravljanjem dela v svojih skupnostih umrlo ali bilo ubitih skoraj 100 prostovoljcev in zaposlenih iz mreže IFRC**, leto 2024 pa velja za najbolj smrtonosno leto za humanitarne delavce po vsem svetu doslej – v tem letu je po uradnih podatkih med opravljanjem svojega humanitarnega poslanstva umrlo kar 383 humanitarnih delavcev;
- **mednarodno humanitarno pravo je jasno** – osebje za humanitarno pomoč je treba spoštovati in varovati; medicinsko osebje, bolniki, objekti in prevozna sredstva so posebej zaščiteni v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom - te obveznosti veljajo v oboroženih spopadih in jih je treba prenesti v operativno prakso;
- **lokalni humanitarni delavci skrbijo za našo prisotnost in pozitivne posledice humanitarnega delovanja na terenu, obenem pa prav oni nosijo največje breme nasilja in izgub** – svetovni podatki iz zbirke podatkov o varnosti humanitarnih delavcev (Aid Worker Security Database), ki spremlja nasilne smrti vsega humanitarnega osebja po svetu, kažejo, da je bilo leta 2025 med 332

humanitarnimi delavci, ubitimi v nasilnih incidentih, kar 99 odstotkov lokalnega osebja;

- **že v prvi polovici leta 2026 je bilo med opravljanjem humanitarnega dela ubitih še 21 članov mreže IFRC** – dvanajst jih je umrlo v nasilnih napadih, devet pa v incidentih, ki niso bili posledica nasilja; zahtevamo varnost in zaščito našega humanitarnega osebja, kjerkoli na svetu delujejo in pomagajo;
- **pogum ni zaščita** – osebje in prostovoljci Gibanja RK/RP še naprej delujejo predano in profesionalno v izjemno težkih razmerah; **njihovega poguma ne smemo uporabljati za normalizacijo nevarnosti**, s katerimi se soočajo, ali za opravičevanje neuspehov pri njihovi zaščiti;
- Humanitarni delavci, vključno s prostovoljci, nikoli ne obupajo – in tudi mi ne smemo obupati nad njimi. Ob tem svetovnem dnevu humanitarnosti glasneje ponavljamo:
 - o **spoštovanje**: države morajo spoštovati mednarodno pravo za zaščito humanitarnih delavcev;
 - o **preprečevanje**: pristojni organi morajo nemudoma ukrepati in preprečiti nadaljnje napade;
 - o **odgovornost**: spoštovanje do preminulih zahteva, da so njihovi storilci kaznovani. Nekaznovanost na enem mestu spodbuja nekaznovanost povsod;
 - o **podpora**: donatorji in organizacije morajo vlagati v varnost in zaščito vseh humanitarnih delavcev – vključno z usposabljanjem, zaščitno opremo in zavarovanjem.
- **ne čakajmo – zdaj je čas, da skupaj #ZaščitimoHumanost**;
- ob svetovnem dnevu **humanitarnosti izkazujemo solidarnost in zahtevamo zaščito našega osebja, prostovoljcev ter civilistov, ki jim pomagamo** – hkrati države članice in sprte strani opominjamo na njihove moralne in pravne obveznosti glede varovanja humanitarnih delavcev in civilistov;
- **uniforme z ustreznim znakom, ki jih humanitarni delavci nosijo, so namenjene njihovi zaščiti** v vlogi humanitarnih delavcev, ne pa temu, da postanejo njihov mrtvaški prt. Naveličani smo zgražanja! Humanitarne delavce je treba zaščititi. Preprosto zaradi človečnosti.
- Vsi skupaj moramo **#UkrepatiZaHumanost**. Vsi skupaj moramo **#ZaščititiHumanost**. Humanitarni prostovoljci in osebje **#NisoTarče**.
- **zaveze se morajo spremeniti v dejanja** – potrditev prava ni zadostna. Države in strani v oboroženih spopadih ga morajo izvajati s preprečevanjem, operativnimi previdnostnimi ukrepi, usposabljanjem, varnim dostopom, preiskavami, odgovornostjo in trajnim političnim vplivom.

Pri Rdečem križu Slovenije bomo čez manj kot mesec dni (med **10. in 13. septembrom 2026**) v **Brežicah** obeležili **160 let delovanja na Slovenskem** – **160 let humanosti na Slovenskem**. Humanost je eno temeljnih načel Gibanja in poleg **prostovoljstva** eden najtrdnjših temeljev našega delovanja, zato tudi mi ponavljamo – **skupaj zaščitimo humanost, vsak dan, na vsakem koraku**.